

ARNHEMSCHE

COURANT.

Dingsdag

den 15 December.

Bij deze Courant behoort een Vervolg.

WEENEN, den 3den December.

De Oostenrijksche Botschafter heeft heden de volgende berispen te Konstantinopel, van den 10den November:

De tijding van de uitwisseling der ratificatie van den vrede is den 30sten October te Konstantinopel aangekomen; doch de bepalingen van het traktaat van 1829, niet formeel getuigd, en de Russische Botschafter, welke den 10den November van Rusland is afgegaan, is te Ejab, en men geloofd, dat hij niet eer naar het serail zal wederkeeren, voor de Russische troepen Adrianopel verlaten hebben. De volledige ontruiming dezer stad schijnt vertraagd te zijn door het niet overgeven van Giurgewo binnen den gestelden tijd. (Volgens tijdingen uit Bucharest, zou deze vesting den 12den November eindelijk aan de Russen overgegeven zijn. Men heeft daarvan echter nog geen officieel bericht.) Intusschen heeft het grootste gedeelte van het Russische leger, dat zich te Adrianopel bevond, zich reeds naar den Balkan op marsch begeven. De graaf Orloff, die eenen bijzonderen last van wege den Keizer van Rusland bij de Porte te volbrengen heeft, is nog niet te Konstantinopel aangekomen. Alomtegenwoordig bevindt zich Halil-pacha, die te Vukotzjevoenigen met de Russische troepen te Petersburg benoemd is, reeds aan boord van het fregat, waarmede hij zich naar Odessa zal begeven.

De Porte heeft na ook de maatregelen ingetrokken, welke voor twee jaren tegen de katholieke Armeërs genomen waren. Zij kunnen naar Konstantinopel terugkeeren en aldaar hunne godsdienst weder vrij uitoefenen.

De Turksche vloot, welke gedurende verscheidene maanden in de bogt van Dardanelen gelegen heeft, is naar de hoofdstad teruggekeerd. Men heeft te Ejab, welke den slag van Navarino ontzien zijn en seker in de haven van Alexandria gebleven waren, thans ook van daar naar Konstantinopel zullen vertrekken. Dit eskader bestaat uit een oud onbruikbaar liniëschip van 80 stukken, 6 fregatten van 44 tot 54 stukken, 7 korvetten van 22, 2 brikken van 20 en een schoener van 16 stukken.

Volgens berichten van de Wallachische grenzen, heeft de Russische generaal Kisselef den handel op den Donau weder vrijgesteld. Dit is voor de Turken van veel belang voor den aanvoer van zout, waaraan zij gebrek begonden te lijden. Het Russische leger bij Schamla, als mede het 2de korps, onder bevel van den generaal Paklen, hebben bevel ontvangen om naar Rusland terug te keeren. Het Russische hoofdkwartier zal, na de ontruiming van Adrianopel, naar Selimno, aan den voet van den Balkan, verlegd worden, en gedurende den winter aldaar verblijven.

FRANKFORT, den 11den December.

Uit Bucharest wordt den 16den November gemeld, dat Giurgewo daags te voren eindelijk door de Turken ontruimd, en aan de Russen overgegeven is. De Russen zijn er onder krijgsmacht binnengetrokken en door de ingezetenen met groote geëerdheid ontvangen. De Turksche bezetting is voorloopig in de voorsteden gehuisvest, en zou zich den 27sten November naar Rustschuck begeven.

Het Smijnsche dagblad van den 25sten October geeft bericht van den opstand, die in Natolie uitgebarsten is. Het acht dien niet van zoo veel belang, als de geruchten deden vermoeden, en verzekert, dat het hoofd van denzelfden, Seibet, door zijne kapelarijen reeds allen invloed verloren heeft. Wilders zou, ingevolge de bevelen, die uit Konstantinopel ontfangen waren, Ejab met eenige krijgsmacht tegen hem optrekken, en men heeft niet of deze zou hem spoedig te onder brengen. Bij het afschrijven dezer berichten (25 October) waren de bergen in den omtrek van Smirna met sneeuw bedekt. De oudste lieden aldaar kunnen zich niet, dat de winter in dit jaargetijde was ingevallen, want men is in die streken gewoonlijk het zachtste en fraaiste vader heeft.

Volgens tijdingen uit Smirna van den 1sten November, heeft de Engelsche vice-admiraal, sir Pultenay Malcoln, zich den 24sten October, verzeeld van de officieren van zijn eskader en den Engelschen troep en niet

maar den Nederlandschen generaal-generaal, den heer van Lennep, begroeten en aan denzelfden van wege Zijne Brit. Maj. eene rijk met diamanten, versierde door overhandigd. Bij dit geschenk was gevoegd een zeer vleijend brief van den Engelschen gezant te Konstantinopel, waarbij hij aan den heer van Lennep, voor de bewezen diensten, gedurende de afwezigheid van den Engelschen gezant, zijne bijzondere tevredenheid uitsprak.

Den 25den November is te Livorno van stapel gegaan een liniëschip, bestemd aldaar voor den onder-koning van Egypte is gegaan.

Van den 12den December.

Volgens berichten uit Pera, van den 11den November, hoopt de Porte nog altijd, dat de voorstellen, welke Halil-pacha belast is te Petersburg te doen, ten gevolge zullen hebben, dat eene aanzienlijke vermindering der oorlogsbelasting zal worden toegestaan. Te Pera is een lijst in omloop, waarop de namen voorkomen van degenen, die bij de benoeming van eenen regent van Griekenland, te Londen in aanmerking zouden komen. Men vindt daarop Saksische, Beijersche, Badensche, Hessische, Spaansche, Italiaansche en Spaansche Prinsen aangeleekend.

PETERSBURG, den 2den December.

De keizerlijke academie van Wetenschappen heeft den 28sten November eene buitengewone vergadering gehouden ter eere van den beroemden natuuronderzoeker, den baron van Humboldt, die van zijne reis in Siberië is teruggekeerd.

Volgens berichten uit Tiflis van den 13den November, was de generaal Paskewitsch van Erivan aldaar aangekomen.

ODESSA, den 21sten November.

Twee huizen in de Moldavanka werden den 9den dezer afgesloten, en daags daaraan naar de wijze van Guion-Morvais gemuiverd, uit hoofde zij gemeenschap met besmette personen hadden gehad. Desniettegenstaande heeft er zich den 19den dezer de pest in geopenbaard. Negen joden werden plotseling ziek; drie hunner stierven gisteren; de overigen zijn naar het quarantaine-gesticht gebracht.

De Britsche gezant te Konstantinopel heeft onlangs aan boord van het Engelsche fregat Blonde een prachtig feest gegeven, hetwelk de vreemde gezanten en een aantal hooge ambtenaren der Porte bijgewoond hebben. Het avondeten had ten 10 ure plaats. Nadat ieder der Turksche ambtenaren eene Polonaise gedanst had, gaf hij den arm aan eene dame, geleide ze naar de tafel, nam neven haar plaats, en af en dronk even als alle overige gasten. Eerst 's morgens ten 4 ure ging het gezelschap uiteen.

PARYS, den 10den December.

Het ministeriele avondblad, hetwelk eerst had toegegeven, dat er eene verandering van ministerie op til was, verklaart nu, dat er niets waar is van de geruchten, die daaromtrent zijn verspreid geworden. Het avondblad blijven echter gelooven, dat er spoedig eene verandering zal plaats hebben, en dat de gemelde tegenspraak alleen het gevolg is van het besluit van den heer de Polignac, om, zoo als de priester-partij hem gebeden heeft, het roer althans nog gedurende eenigen tijd in handen te houden.

Het genoemde ministeriele blad, hetwelk tevens de toek van de partij der jezuiten is, verzekert heden den lof van de oppositie in de Nederlanden, en roemt bijzonder ook dierzelfver poging om algeheele vrijheid van onderwijs te verkrijgen.

Men verzekert, dat de wetgevende kamers tegen het midden van Februarij zullen bijeengeroepen worden.

BRUSSEL, den 15den December.

Zekers heeft de Robiano de Borsbeck is sedert eenigen tijd in den Courant des Pays-Bas als een kampvechter van de katholieke partij

faetle opgetreden. Heden zegt hij in eenen brief, onder anderen, dat een wet, welke voorzorgen omtrent het onderwijs bevat, nul en van geen waarde is, en de wetgevers gehouden zijn de uitvoering daarvan te beletten. Het zou onnooig zijn hierover te spreken, zegt hij verder, indien men volkomen op al de afgevaardigden kon rekenen; maar er zijn nog twijfelachtigen onder. Die zullen intusschen eerlang de baan moeten ruimen. Het oogenblik nadert al, vervolgt hij, wanneer de lage zielen tusschen een lintje en de schande, tusschen het goud en de algemeen verfoetsing niet meer zullen darven te dobberen. De ministers hebben nog wel kanonnen in hunne dienst, maar die zal de openbare meening wel overwinnen. Er zijn er die van vreemde hulp spreken, maar de onschendbaarheid van ons grondgebied wordt door den najver der vreemde mogendheden gewaarborgd. Zoo is Portugal ook aan zich zelve overgelaten geworden.

Aan dien fraaijen brief sluit zich bijzonder wel aan een vlagschrift, dat dezer dagen is uitgekomen, waarbij wordt betoogd, dat men geen gehoorzaamheid aan onbillijke wetten verschuldigd is, en wijsters ingeschied te verstaan gegeven, dat de priesters zullen moeten beslissen of een wet met billijk zij.

— De *Catholique*, die stoutmoediger is geworden, naar mate aan de priesterpartij meer is toegegeven, geeft haars aan 's lands regering den naam van de *ellendige regering*.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Vrijdag den 11den December.

Ten 2 ure wordt de vergadering geopend.

Er zijn, met den voorzitter, 98 leden tegenwoordig.

De notulen van het verhandelde in de laatstgehoudene zitting van Dingsdag den 6ten dezer worden gelezen en goedgekeurd.

Wordt voorgelezen een koninklijk besluit, waarbij de voorzitter der kamer gemagtigd wordt tot het afnemen der bij art. 84 der grondwet gevorderde eeden van den graaf *F. Cornet de Grez*, benoemd lid voor de provincie Zuid-Brabant.

De voorzitter gelast de commissie, tot het onderzoeken van de geloofsbeden van de nieuwe leden voor de provincie Zuid-Brabant, zich met die van dit nieuw, in plaats van wijlen den heer *Claessens-Moris*, gekozen lid bezig te houden, welke commissie bestaat uit de heeren *Ingenhousz*, *van Thijl van Heeze*, *de Celles*, *de Liedel de Wellen Weerts*.

Deze commissie verlaat de zaal tot het onderzoeken van de geloofsbeden van dit lid. Na senige oogenblikken daarin terug gekomen zijnde, brengt dezelve, bij monde van den heer *Ingenhousz*, rapport uit en stelt voor den graaf *Cornet de Grez* toe te laten.

Zulks wordt aangenomen, die heer wordt binnengeleid, legt in handen van den voorzitter de gevorderde eeden af en neemt zitting.

Een aantal ingekomene verzoekschriften worden naar de commissie tot de verzoekschriften verzonden, welke meest allen betrekking hebben tot het herstel der zoogenaamde grieven en tegen de voorgestelde wetten op de landerijen. De eerste zijn onder anderen uit Oosterhout en St. Oedenrode, provincie Noord-Brabant, 2 uit Luxemburg, eenige uit Namen, Henegouwen, Luik, 5 uit Utrecht, waaronder een uit Amersfoort en Zeist, 2 uit Gelderland, waaronder een van Nijkerk, 2 uit Zuid-Holland, waaronder een van Leijden. Eindelijk verschillende verzoekschriften over bijzondere belangen, en eene van den heer *van Swinderen*, schoolmeester te Groningen, behelzende een verzoeg over de doelnatigheid van de wet van het jaar 1806, omtrent het lager onderwijs.

De commissie tot de verzoekschriften brengt, bij monde van de navolgende heer medeleden, rapport uit op de na te melden in hare handen gestelde verzoekschriften, als:

I. De heer *van Thijl van Heeze* op die van de gemeente-besturen van Lijndhout en Zethem, provincie Limburg, zich beklagende over het verhooren van de gemeenten aangaat, over de voorgestelde verandering van die provincie in geregeldige arrondissementen en kantons. Hetzelve zal ter griffie worden nedergelegd.

Dezelfde rapporteur op dat van den heer *A. A. Rumaut*, te Groenlo, in Gelderland, verzoekende eenen christelijken regter. De commissie liet verstaande dat deze requestant met eenen christelijken regter verstaat, stelde voor op de vergadering beslist omtrent dit verzoekschrift over te gaan tot de orde van den dag.

Dezelfde rapporteur op eene petitie, door vijf personen ondertekend, verzoekende alle mogelijke vrijheden, zonder enige beperking. Hetzelve zal ter griffie worden nedergelegd.

Dezelfde rapporteur op eene petitie, getekend *P. Presbyter*, verzoekende dat de registers van den burgerlijken stand weder in handen van de gemeentebesturen zullen worden overgedragen. Omtrent dit verzoekschrift gaat men over tot de orde van den dag.

Dezelfde rapporteur op dat van zeshandelaren te Amsterdam, die haden te Brugge, zich beklagende over de voorgestelde verandering van de rechten van invoer op het gezaagd hout, hetwelk ter griffie zal worden nedergelegd en het rapport gedrukt en rondgedeeld.

Eindelijk nog op dat van vervaardigers van aardewerk, te Sept-Fontaines in Luxemburg, verzoekende verandering in de inkomende rechten omtrent dit onderwerp. Hetzelve zal ter griffie worden nedergelegd en het verslag gedrukt en rondgedeeld.

II. De heer *van Alberda* op dat van kooplieden uit Luxemburg, zich beklagende over het revalventen van koopmanschappen door buitenlandse vreemdelingen. Hetzelve zal ter griffie worden nedergelegd en het verslag gedrukt en rondgedeeld.

Dezelfde rapporteur op drie verzoekschriften van wijnhandelaren te Leuven en andere steden; alle veranderingen verzoekende in het voorgedragene ontwerp van wet op den accijnz van den wijn. Dezelve zullen ter griffie worden nedergelegd en de rapporten gedrukt en rondgedeeld.

III. De heer *van Dam van Isselt* op vier verzoekschriften van sukkerraffinadeurs te Yperen, Gent, Antwerpen, enz., tegen het voorgedragene ontwerp op de sukkers. Dezelve zullen ter griffie worden nedergelegd en de rapporten gedrukt en rondgedeeld.

Is ontvangen eene koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, ter betuigeling van het misbruik der drukpers.

Deze boodschap wordt voorgelezen en is van den navolgenden inhoud:

EDEL MOGENDE HEEREN!

Het ontwerp, hetwelk Wij U Edel Mogenden hiernevens aanbieden, is liet treurig, maar noodzakelijk uitloemsel der in sommige gewesten des Rijks bestaande omstandigheden.

Bij het genot van kantienlandschen vrede en airvendige rust, bij het bloeijen van zoo vele takken van bestaan en nijverheid, bij het ontwerpen van zachte wetten en staatkundige zoo wel als burgerlijke vrijheden, zien Wij een klein gedeelte Onzer onderdanen, door overdriftigheid en door dwepzucht van kwaadwilligen aangezet, alle die begrippen miskennen, en zich op eene hoogbedenklijke en exgerlijke wijze tegen de Regering, de wetten en tegen Onze vaderlijke bedoelingen verzetten.

Het misbruik der drukpers, welker vrijheid Wij gewenscht hadden met mindere beperkingen dan in eenig land van Europa, plaats hebben te verzekeren, heeft maar al te ongelukkig de hand geboden tot aanbrenging van onrust, onaanigheid en misverstand, tot het verbreiden van leeringen, even gevaarlijk voor het bestaan van alle maatschappelijke instellingen, welke ook derzelve vormen van bestuur zijn mogen, als ten eene male strijdig met de Regering der Nederlanden, door de Grondwet gevestigd, en met die rechten van Ons Huis, welke nitoelening Wij nimmer hebben verlangd, zonder bepaling, te zien voordoren. Het uit eigene beweging zoodanig hebben beperkt, als Wij, voor het duurzaam welzijn, de zeden en de inborst der Natie, liet misbruik gadeelsoordeelden.

Die drukpers, welker grondwettelijk genot uitbreiding van kennis en verlichting ten doel heeft, door kwaadwilligen verlaagd tot het middelen om wrevel en misnogen, godsdiensthaat en partijchap, bedrifting en onstand te doen geboren worden, heeft de openbare rust, de krachten van den Staat, den onbelemmerden gang des Bestuurs en de staatsbetreffende openbare betrekkingen zoodanig aangegrepen en ondermijnd, dat de Ons tot een smartelijke pligt geworden is, Onze gemeenschappelijke aandacht ernstig daarop te vestigen, en door vaste maatregelen en goede wetten te zorgen, dat de welvaart van den Staat, de trouw en liefde Onzer onderdanen, de aansluiting rondom de monarchale Regering, door eene Grondwet getemperd, met één woord, dat ware vrijheid, rust en wet, in het Rijk der Nederlanden geerbiedigd en bewaard blijven.

Daar toe schijnt het Ons noodig, Edel Mogende Heeren! dat Wij, door betuigeling van het kwaad, het genot van het vrede, Onze eigene beschouwing over den gang des Bestuurs van het Koninkrijk openleggen.

Vestigen Wij Ons oog op de godsdienstige belangen der ingezetenen, dan bevinden Wij, dat even als de lente van de godsdienst, welke Wij en Ons Huis op het voetspoor Onzer Vaderen belijden, en wijheid is ook die volkomen vrijheid van begrippen, die gelijke beschouwing van alle in het koninkrijk bestaande gezindheden, en die onbepaalde befezing van godsdienst, welke door de Grondwet gewaarborgd zijn, steeds de voorwerpen waren van Onze bijzondere zorgen.

Ten laatste van de Roomsche-Katholieke Eredienst heeft de Onse konst tot den troon, geen veiligere noch geslaktere middelen, dan dat zijne, onder het roemrijk bestuur der 200 te reit geleide, *Franses Theresia*, in die geestes van het Rijk bestaande, of van de Roomsche-Katholieke godsdienst, door de misdeed der ingezetenen, leden wordt.

De maatregelen, door Ons in de eerste jaren genomen, riktten zich op het voorbeeld van dat Bestuur, — sedert het geslotene Congres van de volheidige ter uitvoering in die zelve gewesten, gindel de Roomsche-Katholieke kerk aldaar ruimer vrijheden, dan immer te voren, en dat genot zal weldra, in gelijke mate, ook aan Onze Roomsche-Katholieke onderdanen in de overige provincien kunnen verzekerd worden, bij den gewenschten voortgang der schikkingen, welke daartoe nog moesten plaats hebben, zoo dat eene spoedige vervulling der nog openstaande Bischoppelijke zetels mag worden te gemoet gezien.

Wij verblijden Ons hier openlijk te kunnen bijvoegen, dat Ons besluit van den 2den October dezes jaars, welke duurzame kracht, zoo wel door Onze overeenkomsten met het Hof van Rome, als door onzen standvastigen wil gewaarborgd wordt, alle de wenschen van dat Hof, in het belang der Roomsche-Katholieke Kerk bevredigd heeft niet alleen, maar zelfs dat het Opperhoofd der Kerk, op het vernemen van dat besluit, Ons zijnen dank betuigd en verklaard heeft, dat Wij aan Onze overeenkomsten met dat Hof, al de kracht en de werking gegeven hadden, welke afhingen van onzen wil; dat Wij er de uitvoering woordelijk en oprecht voornemen van hebben genomen, dat Wij aan de Bisschoppen de vrijheid lieten, om te handelen volgens de uitgestrektheid der aften, die wij te voren bevestigd hadden, en dat Onze beschikkingen niet wat haar waren voor eenige de geringste bedenking.

Voegen wij hierbij, dat de behandeling der zaken van de Roomsche-Katholieke Eeredienst, ten gevolge van een door Ons genomen besluit, niet te worden opgedragen aan een geheel afzonderlijk Bestuur, dan moge het verstaan, dat ook in dezen aan de wenschen van yolen, zoo wel als aan de Onzen, volkomen zal voldaan zijn.

Wij verborgen Ons echter niet, Edel Mogende Heeren, dat, bij het gebot van al die voorregten, een overdreven godsdienst-ijver, aangevuurd door een goede bedoelingen, ondersteund door schadelijken invloed, en vaak te weinig bedwongen door het betrachten der beginselen van eene godsdienst, welke voorschriften zoo weldadig tot rust en betamelijke ondergeschiktheid opwekken, nog ongunstig werken, en zaden van verdelheid en aankanting zonden kunnen doen kiemen; ja, dat pogingen, om den invloed van een godsdienstig leerstelsel op den gang van Ons bestuur te wettigen, zich onder semigerlei gedaante, vroeger of later, zouden kunnen vertoonen.

Wij betuigen, dat het ons ernstig voornemen is, om met al de middelen die Ons gegeven worden, het werkelijk gezag bij voortdurend ongeschonden te handhaven, en standvastig te zorgen, dat, bij behoud van godsdienstige vrijheid, al de gezindheden zich openlijk diorden binnen de palen van gehoorzaamheid aan de wetten van dat Staat, ten einde afzoo ook de gewetens-vrijheid des volks gewaarborgd en de handelingen des Bestuurs tegen de beoefening van alle geestelijke gezag bevestigd worden.

Zien Wij, Edel Mogende Heeren! op het onderwijs, dat bestendig en grondwettig voorwerp Onzer zorgen; dan mogen Wij vertrouwen, door het, uit Onze eigene beweging inroepen van wettelijke bepalingen, op den bijval van het verlichte en onbevooroordeelde gedeelte onzes volks aanspraak te hebben. Indien toch bij aanmerkelijke wijziging van het bestaande, en door velen toegejuichte, niet die onbeperkte vrijheid, welke toemaltes tot verwarring en verwoesting van alle wenschelijke beschaving en ontwikkeling leidt, door Ons is aangenomen, zoo kan eene beoordeelde overweging, gezinszins doen inskenen, dat het Algemeen Bestuur ten dezen ook aan het plaatselijke en gewestelijke gezag zoo veel heeft opgedragen, als bij de wet konde plaats hebben; en Wij verlangen door de overweging van U Edel Mogenden Ons te zien toegelicht, of Wij bij Uwe voordragt het doel Onzer pogingen, de vereeniging namelijc de betamelijke wenschen van alle Onze onderdanen, zullen getroffen hebben.

Dan, Edel Mogende Heeren! de Natie heeft recht, om van Ons te verlangen, dat Wij, met gelijke vastheid, onberadene eischen zullen afwijzen, als Wij billijke verlangens wenschen te bevredigen. Die vastheid, welke de grondregel van maatschappelijk recht is, is ook het beginsel van de Regering; en de verzekering, dat Wij ongezin zijn om de lijn, welke eene doelmatige vastheid van onbegrensde vergevendheid scheidt, te overschrijden, zal, hoopelijk Wij, den welgezinden bemiddelen, en alle pogingen op het wegstagen van dwang en verzet verijdelen.

Laaten Wij op hetgeen door Ons omtrent het gebruik der Franche taal is bepaald, dan zien Wij, dat, trapsgewijze, genoegzaam alles daaromtrent is vastgesteld, wat, bij het behoud eener rijkte, meer algemeene, moet het gerief van de bijzondere handelingen der ingezetenen, met billijkheid kon verlangd worden. Mogt het Ons intusschen blijken, dat die bepalingen ongenoegzaam waren, of zonder ongerief tot de openbare handelingen konden worden uitgestrekt, dan zullen Wij genegen zijn daarin

alle wenschelijke wijzigingen te brengen; maar bij de verzekering, dat dit onderwerp, dat Onzer overweging, aan den toestand der natie onderworpen blijft, voegen Wij die, dat nimmer de uitbezeming van onstuimige drift, of onbetamelijke vordering, het tijdstip van voltoening zullen vervroegen.

Het billijk beginsel van de onafzetbaarheid der Regters is bereids door de wet verzekerd, en schijnt Onze tusschenkomst, bij het zoo aanstaande der regterlijke organisatie, niet verder te behoeven.

Beschouwen Wij het onderwerp der zoogenaamde ministeriele verantwoordelijkheid; waarvan het Ons meer moeilijk valt den waren zin, als het eigenlijke doel te bepalen, en zien Wij op de voorschriften der Grondwet, welke niet alleen uitsluitend aan Onze beoordeeling en beslissing onderwerpt alle verordeningen der Regering, maar ook overlaat den aard der verplichtingen, welke Wij aan de Hoofden der door Ons in te stellen departementen verlangen op te leggen, en met eede te doen brachteligen, dan vermeenen Wij, bij het behoud Onzer staatsinrigtingen, bij de handhaving van het Ons aanbetroonde gezag, bij de duurzame bescherming der belangen van Onze geliefde onderdanen, aan geene andere verantwoordelijkheid van Onze Ministers te mogen gehoor geven, dan aan die, welke, behalve hunne verbinding tot Ons, bij de Grondwet en verdere bestaande wetten, ook voor hen bepaald is; ja, Wij vinden in het grondwettig aanwezen van den Raad van State, en in het voorschrift dat deze, maar niet dat eenig hoofd van ministerieel departement, moet gehoord worden, niet alleen het denkbeeld van ministeriele verantwoordelijkheid uitgesloten, maar voor het Nederlandsche volk, daar te boven, een grooteren waarborg, dat alle zijne aangelegenheden, voor derzelver beslissing, behoorlijk worden overwogen.

De invoering der bedoelde ministeriele verantwoordelijkheid, aan de Twee Kamers, waaruit de Staten-Generaal bestaan, en aan de regterlijke magt; zoude de werking der Koninklijke magt, strijdig met de grondwet, elders overbrengen, zonder eenigen wezenlijken en nieuwen waarborg voor 's volks vrijheden op te leveren; want, wie ook mochten geroepen worden, om over de daden der Ministers te oordeelen, geene goede vruchten waren er van zoodanige beoordeeling te plukken, zoo niet degenen, aan welken de verantwoording zoude moeten worden afgelegd, zich geplaatst vonden buiten de Maatschappij, en atzoo vertieven boven hartstogten en dwalingen. — Nederland staat in dezen niet gelijk met sommige andere landen, alwaar de Ministeriele verantwoordelijkheid zonder bedenking heeft kunnen worden ingevoerd, ten gevolge van omstandigheden, welke aan dit Koninkrijk geheel vreemd zijn, en even daarom aan deszelfs grondwettig bestuur eene geheel andere rigting hebben doen geven.

Maar, Edel Mogende Heeren! Wij gevoelen daarentegen de behoefte, om, door eene vermeerdering der betrekkingen van de hoofden der ministeriele Departementen, met de beide Kamers der Staten-Generaal en hare afdeelingen, het gemeen overleg te bevorderen, en meer en meer te verzekeren; en het is het voorwerp Onzer meest ernstige overweging, hoe en op welke wijze dit Ons doel het spoedigste en het beste zal kunnen bereikt worden.

Ook het onderwerp der conflicten is Onze aandacht niet ontgaan, en evenzeer als Wij den onbelemmerden gang van het administratief bestuur verlangen te verzekeren, evenzeer begeeren Wij, dat voor niemand Onzer onderdanen noodeloos de toevlugt tot de Regtbanken bemoeijelikt worde, en Wij hebben het voornemen op dit punt terug te komen, nadat de regterlijke organisatie zal zijn tot stand gebracht, als wanneer Wij Ons vleijen daarvan, die beide even onmiskenbare behoeften op eene doelmatige wijze te zullen vereenigen.

De attributen der gewestelijke Staten hebben, gedurende de laatste jaren, tot verschillende beschouwingen geleid. Die collegien, tot bepaalde belangrijke einden ingesteld, hebben op Ons vertrouwen en op Onze bescherming groote aanspraak; door de Grondwet tusschen de ingezetenen en den troon geplaatst, zijn zij het, die Ons niet de bijzondere aangelegenheden van hun gewest best kunnen bekend maken, en de belangen van hetzelfde aan Onze zorg aanbevelen; dat zij dit steeds op het oog houden en hunne bemoeijing niet uittrekken tot de algemeene zaken, welke, meer bijeen, aan de beoordeeling der gemeenschappelijke wetgeving zijn onderworpen; dat zij zich bepalen tot hetgeen, waarbij het gewestelijk belang onmiddellijk of ten gevolge van algemeene verordeningen, meer bijzonder betrokken is; dat zij ook zullen het de provinciale Staten zijn, welke de wettelijke belangen van hunne gewesten en van derzelver ingezetenen niet vrucht bij Ons kunnen voorstaan; en het is naar deze wijze van beschouwing, Edel Mogende Heeren, dat Wij even bereidvaardig en niet belangloos de voordragten der Besturen ontvangen zullen, als Wij met ernst zullen voorkomen, dat het welgevoerd gezag, hetwelk, uitsluitend, door de Grondwet aan Ons en de Staten-Generaal is opgedragen, door verkeerde bemoeijing, op eene voor het

belang Onzer onderdanen min doelmattige wijze, zoude worden aangerand.
Het bezwaar, hetwelk geacht werd te bestaan in de bepalingen der Reglementen noemens de gevolgen der demissien in sommige gevallen, met opzigt tot de uitoefening van het stemregt, of andere burgerlijke regten, is door Ons opgeheven.

Staan Wij eindelijk het oog, Edel Mogende Heeren! op de geldelijke aangelegenheden des Rijks, dan zien Wij, niet zonder eenige wrochteling, de uitgaven, voor zoo verre die van de invoering van Grondwettelijke instellingen, de uitvoering van wettige verbindingen, of van algemeene rampen en de onlusten in Onzer overzeesche bezittingen onafhankelijk zijn, al meer en meer verminderd; nog meerdere besparingen verzekerd, aan den wensch, om het Gemaal van de rij der belastings-middelen uit te wischen, verstaan; aan het verlangen om zelfs de mogelijkheid van eenig misbruik in de handelingen van het Sijndikaat af te sijden, door de voordragt eener wettelijke bepaling beantwoord; ja, met een woord, Ed. Mog. Heeren! ook hier is het, dat Wij voor Ons zelve de meest mogelijke overtuiging hebben, dat, welke ook de uitlag Onzer pogingen, voor de verlichting des volks, voor de verligting zijner lasten, voor de bewaaring van een geregeld bestuur, en voor het behoud van het credit van den Staat, immer wezen mogten, die pogingen, noch door Onzer tijdge-nooten, noch door de rakomelingschap zullen miskend worden!

En moet dan, Ed. Mogende Heeren! deze beschonwing ons niet van zelve leiden tot bevestiging van Ons vertrouwen op den God onzer Vaders, op de liefde en dankbaarheid van Onzer beminde onderdanen, en op de grondwettige medewerking van U Ed. Mogenden tot gemeenschappelijke betengeling van het kwade en krachtadige bescherming van al het goede?

Wij willen, dat de wet van den 16 Mei 1820, geen kwaad ongestraft bedoeld of gepleegd worden; de verantwoordelijkheid der burgers zonder aanschouwing van godsdienst of landstreek gehandhaafd, en de vrijheid van allen, ondanks de woelingen van sommigen, ongekrenkt bewaard blijven. — Zoo zal ook ditmaal het gemeen overleg met U Ed. Mogenden bijdragen, tot bevestiging der maatschappelijke orde; zon zal de milde, doch tevens krachtige werking Onzer Regering, ongeschonden, voor de volgende geslachten en voor Ons Huis, de leerzame voorbeelden Onzer voorvaders overbrengen, wier wijsheid en moed aan de staatkundige, burgerlijke en godsdienstige vrijheid der Nederlanden tot schild verstreken, zoo wel tegen de aanmatigingen eener verleiende menigte, als tegen de heerschzucht van buitenlandsch geweld.

En hierna, Ed. Mogende Heeren, bevelen Wij U in Godes Heilich bescherming.

De Voorzitter: Verlangt men ook de voorlezing van het ontwerp van wet? Een groot aantal leden: ja! ja!

Alomt wordt voorgelezen het bij bovengemelde boodschap gevoegd ontwerp van wet, hetwelk is van den navolgenden inhoud:

Wij WILLEM, enz.
In overweging genomen hebben, dat de wet van den 16 Mei 1820, wel verre van aan haar oogmerk te hebben voldaan, door ver-misbruik is achtervolgd, en meerdere hoon, ongerustheid, mistrouwen en onvrede heeft doen geboren worden;

Dat het alzo onwettig geworden is, dat kwaad nadrukkelijk tegen te gaan, en daardoor tevens de goede ingezetenen bij het genot van vrijheid en orde, de Land-regering en alle ambtenaren in den Staat, in de rustige uitoefening der aan hen aanbetrovde pligten te handhaven, en het gezag en de regten aan Ons, en aan Ons Huis, door de Grondwet verzekerd, ongeschonden te bewaren;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg de Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij dezen:

Art. 1. Alle bescheidene beoordeeling van de handelingen der openbare magten in boekwerken, tijdschriften, nieuwspapieren, en Flugchriften, blijft aan de wet en eerebet.
... welke wijze ook, of door welk middel, de waardigheid van den Koning, en van het Koninklijk Huis zal hebben aangetast, of zich op eenigerlei wijze zal hebben schuldig gemaakt aan betoon van afkeer van den Koning, van minachting der Besluiten of verordeningen, door Hem onmiddellijk afgevaardigd, van belediging of hoon, jegens den persoon des Konings, of eenig lid van het Koninklijk Huis, zal worden gestraft, met een gevangenis van twee tot vijf jaren.

Art. 2. Met eene gevangenis van een tot drie jaren zullen worden gestraft de degenen, welke op eenigerlei wijze zich zullen hebben schuldig gemaakt aan het naderende het verbodtelijkheid van, of het naderende het ongehoorzamheid van de bestaande wetten, het in gevaar brengen der openbare rust, door verdediging te bevoorderen, wanorde en wantrouwen aan te kweken, de regering of eenig deel van dezelve, of hare daden en bedoelingen schending aan te vallen, of haar gezag te ondermijnen.

Art. 3. Ingeval van herhaald misdrijf, zal de bovorenz opgelegde straf met de helft worden vermeerderd.

Art. 5. De vervolging der misdrijven, bij deze wet vermeld, zal worden gedaan na verloop van drie maanden.

Art. 6. Alle vroeger wettelijke bepalingen, voor zoo verre dezelve voortdurend deze wet niet zijn vervallen of gewijzigd, en meer bijzonder de art. 50 tot 56 van het strafwettboek blijven in werking, de artikelen 4, 5 en 6, der wet van den 16 Mei 1820 worden bij deze ingetrokken en buiten effect gesteld; het 3. artikel der wet echter zal niet toepasselijk zijn op laster of hoon, aan openbare autoriteiten, derzelver leden of aan ambtenaren schriftelijk aangedaan; zullende in die gevallen, deze misdrijven, van officie wege, ook zonder klage der gelasterden of geboonden, moeten vervolgd worden.

Liasten en bezelen, enz.

De vergadering wordt daarna gescheiden tot morgen ten een ure.

Zitting van Zaterdag den 12^{den} December.

Over half twee ure, wordt de vergadering geopend.

De notulen van het aforhandelde in de zitting van gisteren worden gelezen en goedgekeurd.
Is ontvangen een Koninklijk besluit, waarbij de Voorzitter der Kamer gemachtigd wordt tot het afdemen van de, bij art. 84 der grondwet gevorderde, eeden van de heeren *Op den Hooft*, *van Forest* en *Frés*, nieuw benoemde leden voor de provincie Holland.

De voorzitter verzoekt de, in de maand October, II., behoevende commissie tot het onderzoek der geloofsbrieven voor de nieuw gekozen leden van de provincie Holland, bestaande uit de heeren *Trentesaux*, *Dathet*, *Carfius*, *de Gasvies* van *Toulon* en *Dedel*, zich met die van deze leden bezig te houden. De heer van *Toulon* afwezig zijnde, wordt de heer *d'Escury* van *Heikenoord* in deszelfs plaats benoemd.

Deze commissie, na de zaal verlaten te hebben tot het onderzoeken van de gemelde geloofsbrieven, komt, na eenige nogachtikken, daarna terug, en doet verslag, eerst bij monde van den heer *Trentesaux* in de Fransche, en vervolgens bij monde van den heer *Dedel* in de Holland-sche taal. De commissie de geloofsbrieven volkomen in orde bevonden hebbende, stelde voor, deze drie nieuwe leden toe te laten.

De vergadering vereenigt zich met dat voorstel, ten gevolge waarvan die heeren door den griffier der kamer worden binnengelid, en eeden van den voorzitter de eeden afleggen, en zitting nemen.

Er zijn weder een aantal verzoekschriften ingekomen, betreffende bezwaren tegen de voorgestelde ontwerpen van wetten op de accijnzen, en het tarief der regten van in-, uit- en doorvoer alsmede verschillende tot herstelling van zoogenaamde greyen uit de provincien Noord-Brabant en Antwerpen, verder een van slaggers te Haarlem, tot afschaffing van de belasting op het geslacht; van 117 ingezetenen uit Ter Veuren, petiti-oneerende tegen vroeger door hen ingebrachte bezwaren en voortzettend tegen eene onbeperkte vrijheid van onderwijs, en eindelijk een onge- kend vertoog tegen eene onbeperkte vrijheid van het onderwijs. — Alle deze verzoekschriften zullen aan de daartoe bestemde commissie worden verzonden.

De Commissie tot de verzoekschriften brengt, bij monde van de navolgende harer medeleden, verslag uit op de naemdelde in hare handten gestelde verzoekschriften, als: I. De heer van *Gewecken*, op dat van ingezetenen van Amsterdam, die de afschaffing van de opzetting of lijd-dwang in civiele zaken verzoeken. Hetzelve zal ter griffie worden neder- gelegd.

Dezelfde rapporteur, op eene petitie van de weduwe *Nyman*, te Am-sterdam, zich beklagende, dat zij geene bewijsstukken van den dood van haren man kan overleggen, waardoor zij verhinderd wordt in het aangaan van een nieuw huwelijk. — Hetzelve zal ter griffie worden nedergelegd.

Dezelfde rapporteur op dat van den heer *le Grand* te Brussel, zich be-klagende over de ongelijkmatige verdeling van de ambten en bedieningen tus-schen ingezetenen van het Noorden en Zuiden van het Rijk. Daar dit verzoekschrift niet valt in de attributen der kamer, besluit men daarom-trent over te gaan tot de orde van de dag.

Hielc heer *de Liedet de Well*, op de verzoeken van zont-zieders te Venlo, Brussel, Diest, Rotterdam, Utrecht en verschillende an-dere plaatsen, bezwaren inbrengende tegen het voorgestelde ontwerp van wet op het zout. Dezelve zullen ter griffie worden nedergelegd en het verslag gedrukt en rondgedeeld. Dezelfde rapporteur, op dat van zont-zieders te Amsterdam, die verzoeken, dat het vervaardigen van zout uit zee-water verboden zal worden. Hetzelve zal mede ter griffie worden nedergelegd, en het verslag gedrukt en rondgedeeld.

Niets meer aan de orde van den dag zunde, wordt de vergadering on-geheven en gesloten tot Maandag aanslaande ten 11 ure.

(Zie verder het verslag)

ARNHEMSE CHE COURANT,

Van Dingsdag den 13 December 1829.

Metgetuwerk.

BEGROOTING.

Zou het ter goeder trouwe bewaard kunnen worden, dat de regering, ingeval de tienjarige begrooting niet wierd aangenomen, de bevoegdheid bezat, om staats-inkomsten te blijven heffen? De uitgaven, dit schijnt med te erkennen, moesten ophouden, zoo na den afloop van het tienjarige tijdvak geens nieuwe begrooting is vastgesteld. Men zegt verder, dat de begrooting, die het voorgaande jaar is aangenomen, eenzijdig de uitgaven op het oorspronkelijk en dat dus ook deze afdeeling ten opschrift voert: *van de begrooting der uitgaven van het rijk.*

Van deze uitgaven, voor zoo ver dezelve niet op de jaarlijksche begrooting gebracht worden, zegt art. 123, dat zij, te beginnen met 1820, voor den tijd van tien achtereenvolgende jaren worden vastgesteld. En art. 125 bepaalt dezen tijdkring nog eens, door te spreken *van den termijn, voor welken deze vaste uitgaven geregeld zijn.* — Maar wat zegt nu deze afdeeling van de middelen, tot vinding of bestrijding dier uitgaven bestemd? In de 1ste aliëna van art. 124: *dat zij tevens voor een gelijken tijd, voor een' tijd dus, waarvan in art. 123 gesproken wordt, gevolgelijk voor den tijd van tien achtereenvolgende jaren, worden vastgesteld.* — En in de 2de aliëna, dat zij gedurende dien tijd blijven vastgesteld, tenzij de Koning, eene wijziging of verandering in dezelve noodig oordeelende, daartrent een voorstel doe. Wierd er in deze 2de aliëna *alleen* gezegd, dat deze middelen bleven vastgesteld, *zonder* daar bij te voegen den tijd gedurende welken, dan zou het nog eenigen schijn hebben te beweren, dat, zoo lang de Koning daartrent geen nieuw voorstel doet, of wel, zoo dit voorstel wordt afgewezen, deze middelen in kracht blijven.

Maar ook dan zou nog altijd de 1ste aliëna registreerd daar tegen aadmodigende, *metende* de in dien tijd, dat de middelen voor eenen tijd, gelijk aan dien, waarvan bij de uitgaven gesproken is, worden vastgesteld. Men ziet derhalve, dat een verkeerde weg wordt ingeslagen, als de bewijsredenen uit het opschrift van eenige verbodende wettelijke bepalingen worden ontleend. Het is niet moeilijk te verklaren, waarom men in de grondwet voornamelijk van het regelen der uitgaven heeft gesproken, en aan de inkomsten, even als eene ondergeschikte plaats heeft aangenomen. Want maar omziedende staatsinhouddkundige begrippen, hoewel in strijd met de gevoelens van vele bekwaame mannen, worden, bij het regelen van de groote staatsinhouddkundige, minder de volkskrachten tot grondslag genomen, dan veel meer hetgeen men voortaf als behoeft, en als noodzakelijk of nuttig heeft gelieven te beschouwen. Men let dus, bij het regelen van die inhouddkundig, niet op het geen het volk kan dragen. Maar eerst worden de uitgaven bepaald; en schieten daarvoor de volkskrachten te kort, d. i. zijn de gewone inkomsten, of die, welke uit belastingen bestaan, niet toereikende, om die uitgaven te bestrijden, — dan wordt er van het algemeene kapitaal geteerd, d. i. door middel van negotiatiën geleefd. Overeenkomstig die begrippen is het niet vreemd, dat de grondwet voornamelijk de uitgaven op het oog heeft gehad en de vaststelling der inkomsten meer als een gevolg daarvan beschouwd heeft.

Als het heffen dier inkomsten heeft zij ook bepaaldelijk het doel verbonden, om dezelve alleen tot vinding der uitgaven te doen strekken, de vaststelling van welke laatste dus ook uit dien hoofde eerst moet voorafgaan, voor dat er middelen kunnen bepaald worden, bestemd tot dekking dier uitgaven.

Het is te hopen, dat het gouvernement niet tot droegenden de toevlucht zal nemen, om niet slechts den geest, maar ook den letterlijken inhoud der grondwet zoodanig te verkruipen, dat het zich, na de verwerping der begrooting, gerechtigd of althans genoeg achte, de thans nog bestaande inkomsten te doen voortduren. Mogten toch geene verkeerde raadgevingen, misschien uit de geheime eijzelijde van eenen minister ontsproten, noch eene af te groote vasthoudendheid aan eens opgevatte gevoelens gelukkig verleend of toegegeven worden!

Zal de inwilliging der begrooting van uitgaven en het toestaan van penningen (zoo als art. 127 het uitdrukt) geens tijde formidabel worden, dan moet er weigering mogelijk zijn, ten minste gelegenheid worden gelaten, om dezelve met dat gemeen overleg vast te stellen, hetwelk in onze grondwet is voorgeschreven.

Maar hoe kan er eenige mogelijkheid bestaan, daartoe te geraken, als

het gouvernement zijne voordragt onveranderlijk vasthoudt en geene algemeene verlangde wijzigingen wil toestaan of onder velerlei uitvlugten zelfs de vereischte opening van zaken weigert, zoo als thans met het gebrek van de som tot aanmoediging der industrie het geval schijnt te zijn. Hoe kan op die wijze overtuiging bij de Staten-Generaal geboren worden? En moet het geen misnoegen en wrevel verwekken, als dezelve tot aanneeming der begrooting gedrongen worden, door hen voor de gevolgen zwaart verwetping even als verantwoordelijk te stellen? Kan niet elk jaar, bij de overweging der jaarlijksche begrooting, een dergelijk besluit genomen worden, waarvan, zoo het de werkelijke uitwerking deed, het gevolg zou zijn, dat het toestaan der begrootingen, die zelfs kracht verliezen en gelijk zou kunnen worden gesteld met eene kennisgeving van de voordragt derzelve, even als of de regering slechts eene mededeeling te doen had, van hetgeen zij dacht te heffen en uit te geven. Nu van hare zijde zoo halstarrig meestal de voordragt wordt volgehouden en bovendien de mogelijkheid, om het verschil van gevoelens onschadelijk te maken en van geene botsingen vergezeld te doen gaan, wordt afgesneden, door het stemmen bij gedeelten te verhinderen, zou de volksvertegenwoordiging op hare beurt ook de regering op de mogelijke gevolgen van eene geheele verwerping kunnen wijzen, oordeelende, dat laatstgenemde, bij het standhouden van de stemming over het geheel, onvermijdelijk was. Het eene gevoelen gaat tegen het andere op; het is hier winnen of verliezen. Een midden bestaat er niet. En wat is natuurlijker dan een schok en eene botsing, wanneer zich eene talrijke vergadering, wier leden door overtuiging tot eenheid behoorden geleid te worden, genoegzaam alleen door blind vertrouwen of door vrees voor de gevolgen der weigering tot de toestemming genoopt of wel genoodigd ziet? Is dit eene orde van zaken, welke op den duur kan stand houden? Zal de meerderheid dier leden zich steeds aan dien overwegenden invloed overgeven? Of zullen zij niet geheel andere gronden voor hunne goedkennende stem zoeken te verkrijgen, tegen welke alle pogingen tot doordrijving schipbreuk moeten lijden? En het is juist in dit tegenwoordig oogenblik, dat zij zich, onder meer andere redenen, ook vooral door de duistere werking van het amortisatie-syndicaat, gedrongen achten, aan zoodanige pogingen het hoofd te bieden, en dat den geest van achterdocht en mistrouwen voortel wordt gegeven, door toegevendheid, opening en voldoende waarborg in dit opzigt te weigeren. Art. 127, in de eerste aliëna, bepalende, dat de uitgaven voor ieder departement van algemeen bestuur, een afzonderlijk hoofdstuk der algemeene begrooting uitmaakt, spreekt in de tweede aliëna van penningen, toegestaan voor uitgaven, tot zoodanig departement behoorende.

Men zou hiernit gereede aanleiding kunnen nemen, om de voordragt der algemeene begrooting (tienjarige en eenjarige afdeeling) uit zoo vele onderscheidene voorstellen van wet te doen bestaan, als er departementen van algemeen bestuur gevonden worden. Hierdoor zou nog wel slechts ten deele in het gebrek onzer grondwet, betrekkelijk de wegen van gemeenschap en de daartelling van het gemeen overleg tusschen de drie takken der wetgevende magt, voorzien worden. Maar niets zou echter beletten, de omschrijving van algemeen bestuur in den raaiat mogelijken zin op te vatten, alzoo de grondwet nergens bepaalt, wat zij onder die benaming letterlijk wil verstaan hebben. Het komt ons derhalve voor, dat men, eenmaal dezen weg instellende, zich niet zou behoeven te bepalen tot de ministerien, maar dat iedere hoofdtak derzelve zou kunnen beschouwd worden een departement van algemeen bestuur uit te maken, zoo dat, b. v. de uitgaven voor het ministerie van finantien en dat van binnenlandsche zaken in onderscheidene hoofd-afdeelingen zouden kunnen gesplitst worden, voor ieder van welke een bijzonder voorstel van wet, tot daartelling der begrooting kon geschieden. Zoo men zich aan het voorschrift der grondwet, vervat in art. 110 en art. 111, letterlijk wilde houden, zou er volstrekt geen middel gevonden worden, om het verschil van gevoelens, dat meestal over eenig voorstel bestaat, uit den weg te ruimen en een gemeen overleg daar te stellen. Want volgens dat voorschrift kunnen de kamers niet te kennen geven, dat zij zich met een gedeelte van 's Konings voorstellen vereenigen, noch veel minder de veranderingen vermelden, die zij er in noodig oordeelen. Gebonden door dit voorschrift, vermogen zij slechts te kennen te geven, of het voorstel al dan niet door hen is aangenomen. Deze gebrekkige bepaling zou noodwendig eene gedurige botsing te weeg brengen, daar ieder verschil van gevoelens noodzakelijk eene verwerping moest ten ge-

volge hebben, vermits de grondwet, letterlijk in dat opzigt opgevat, geen middel aanbod om de meeningen te vereenigen. Daar dit voorschrift alzoo uit deszelfs aard strekt, om de onderscheidene takken der wetgevende magt, in stede van dezelve te vereenigen, onderling te verwijderen, en om derhalve het gemeen overleg regstreeks tegen te werken, ja onmogelijk te maken, heeft men reeds van den beginne af dit zoo tastbaar gebrek der grondwet trachten te verhelpen, door de wederkeerige mededeelingen, welke de moeilijkheden, anders uit een gemis van onderlinge gemeenschap moestende voortvloeijen, ten deele hebben weggenomen. Doch welke reden kan er nu bestaan, om dit gemeen overleg, tot daarsstelling van hetwelk de grondwet zelve zoo weinige hulpmiddelen aanbodt, niet nog krachtadiger te bevorderen, dan tot dus ver geschied is. De parlementaire formes brengen het niet alleen mede, maar het belang des vaderlands vordert het ook zeer dringend. Waarom in dit geval, omtrent hetwelk genoegzaam slechts eene meening bestaat, zich niet zoo overdrevene naauwgezetheid aan de letter der grondwet gehouden, terwijl het blijkt, dat juist de letterlijke opvatting haar doel, het gemeen overleg, onmogelijk maakt? Heeft men in andere opzigten niet veel meer aan hare bedoelingen en hare voorschriften te kort gedaan? Wie denkt hier niet aan het besluit van den 5den October 1822, waarbij, door middel der conflicten, art. 166, bepalende: dat de regterlijke magt ALLEEN wordt uitgeoefend door regtbanken, welke bij of ten gevolge der grondwet worden ingesteld, eene zoo tastbare miskenning heeft ondergaan. Het klinkt vreemd, dat men de grondwet in het eene geval zoo ligtelijk voorbijziet in hare gewichtigste en stelligste bepalingen, en in het andere zich steeds getrouwer aan haar betoont, dan het belang van den Staat schijnt te gedoogen. Doch wat hier ook van te denken zij, de wetten, die gedeelten ingevoerd wordende, zou de spanning der gewetens niet alleen wijken, maar ook dit noodlottig voorkomen aan het behandelen der uitgaven en inkomsten van den staat worden ontnomen, volgens hetwelk het aanwezen van onze grondwettige instellingen als dan op het spel gezet, of in gevaar schijnen gebragt te worden. Men berekene toch eens de gevolgen, zoo de regering belastingen buiten de wet wilde opleggen. Zij zou misschien bij enkele individy's geen tegenstand vinden. Maar zou het grootste deel daaraan wel deszelfs goedkeuring hechten of medewerken, dat zich eene magt boven de grondwet verhef, die, met de zenuw van den staat gewapend, gemakkelijk alle overige grondwettige regten kon vernietigen? En zou het gemeen belang en het gemeen gevaar de verschillende meeningen niet tot vereeniging noopen en de tegenstand daarom niet des te grooter doen worden? Zoo ooit dus gehoorgeving en toegevendheid aan gemitte verlangens te pas komt, het is voorzeker in dit geval, nu de gansche natie met eene angstvolle verwachting de beraadslaging te gemoet ziet, die over het bestaan of niet bestaan van den regeringsvorm schijnt te beslissen, alleen, om dat men over het geheel in één oogenblik stemt.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

- Den 13den December 1553 werd HENDRIK IV., Koning van Frankrijk, geboren.
- Den 13den dito 1620 werd de Remonstrantse vergadering te Gouda gestoord.
- Den 14den dito 1546 werd de beroemde geleerde TYCHO BRAHE geboren.
- Den 14den dito 1563 vaardigde KAREL IX eene nadere verklaring uit omtrent het Edict van 19 Maart 1562.
- Den 14den dito 1799 zag de beroemde WASHINGTON het eerste levenslicht.
- Den 15den dito 1393 werd ALPHONSUS V, Koning van Arragon, geboren.
- Den 15den dito 1637 had de plechtige inwijding plaats van het diakonie-werphuis te Amsterdam.

ARNHEM, den 14den December.

Het water is hoog in den Rijn aan de Paal:

2 R 1 Palm o Duim; gewassen o D., gevallen o D
1 R 5 Palm o Duim; gewassen o D., gevallen 6 o D

§ § § De Notaris Mr. VAN HUGENPOTH, residentende binnen Arnhem, zal op Woensdag den 16den December 1829, des avonds om 6 uren, ten huize van Mejufvrouw de Weduwe PEPPEHHAUSER, in het logement het Zwijnshoofd, publiek op hoogen doen uitzetten, om 14 dagen later, zijnde den 30sten dierzelfde maand, ter zelve uur en plaats, finaal te worden verkocht:

Een lageabel HEERENHUIS, staande en gelegen in het vrolijkste gedeelte der stad Arnhem, in de Koningstraat, gemerkt wijk F No. 25, tusschen de Huizen, bewoond door den Heer LICHTENBELT ter eene, en den Heer Militie-Commissaris THEEBELT ter andere zijde, zijnde het te verkoopen perceel laatstelijk bewoond bij wijlen Mevrouw de Weduwe z G R A N D, geboren C U N C E L L.

Nadele informatie zijn te bekomen ten Kantore van

geregden Notaris Mr. VAN HUGENPOTH, alwaar de Veil-Condition tijdig ter visie zullen liggen, terwijl men zich ter bezigtiging dagelijks, uitgezonderd des Zaturdags en Zondags, kan laten vervoegen aan het Huis zelve,mits vooraf belet vragende.

† † † P. A. VAN REES, Notaris te Nijmegen, zal op
† † Donderdag den 24sten December 1829, des avonds ten 7
† uren, in het Locaal der Notarissen, aan de Scheidema-
kers gas, te Nijmegen, in het openbaar aan de meestbiedende ver-
koopen:

Zeventien Bunders W E I L A N D, buitendijks gelegen, in de
Wart, in het Circul van de Ooij; bij uitzet met de hoogen gebragt
op f 11450.

§ § § Er wordt gevraagd eene KEUKENMEID, met
§ § 10. Februarij 1830, kundig in Koken, Braden en Gebak-
§ ken te maken, konnende van een zeer aanzienlijk loon verze-
kerd zijn. Men adresseere zich ten dien eijnde, bij den Drukker der Arn-
hemsche Courant, in persoon of schriftelijk, onder letter B; mits de
brieven franco.

** BREST VAN KEMPEN, Boekverkooper te Brussel, is voor-
nemens, om bij intekening, uit te geven: eene PRACHT-UITGAVE
van AL DE WERKEN VAN JACOB CATS, opgedragen aan Z. K.
H. den Prins van Oranje, waarvan de Prospectus aan de voornaamste
Boekhandelaren van het Rijk verzonden zijn. Het geheele Werk zal be-
staan in 13 deelen, in gr. 8vo., met al de Platen en Vignetten, welke
bij afleveringen van 5 à 6 bladen zullen uitkomen en 75 à 80 afleverin-
gen bedragen zullen. Alles breeder in het Prospectus vermeld, waarin
twee Vignetten ten proeve gegeven zijn. De prijs van iedere aflevering
is f 1.50. De eerste aflevering zal in Maart 1830 gereed zijn.

** Bij N. VAN DER MONDE, te Utrecht, is van de pers gekomen
en alom verzonden:

- I. ALMANAK, het VADERLAND GEWYD; voor 1830, eerste jaar-
gang, op vijf velin postpapier in net carton bandje . f 0.70.
Hetzelfde werkje op ordinair postpapier, dito gebonden . 0.60.
Dit jaarboekje, ingerigt tot bevordering der kennis der va-
derlandsche geschiedenis, bevat eene uitgezochte verzameling
van Vaderlandsche Tafsereeltjes, doormengd met Anekdoten
en Karaktertrekken van merkwaaardige Nederlanders. — Het-
zelve is bijzonder geschikt, om bij jonge leden de aandacht tot
de beoefening der vaderlandsche geschiedenis op te wekken;
terwijl hetzelve tevens voor het algemeen eene aangename en
nuttige lektuur oplevert. — Het is ook zeer geschikt, zoo
voor St. Nikolaas-, als Nieuwjaars Geschenkjes.
- II. EDWARDS handboek der HEELKUNDIGE ONTLEEDKUNDE, vijf ver-
taald en met aanmerkingen vermeerderd, door G. A. F. QUARIN
WILLEMIER; met eene Voorrede van A. G. VAN ONSENOORT; gr.
8vo., 1ste stuk . f 2.20.
- III. A. G. VAN ONSENOORT, Bijdragen tot de Geschiedenis der vor-
ming van eenen KENSDIGEN OOGAPPEL; met gekleurde en andere
platen, gr. 8vo. . f 2.40.
- IV. G. B. BOSCH, Reize in de west-INDIË en door een gedeelte van
ZUID- en NOORD-AMERIKA, 1ste deel, met gegraveerde titel en
vignet, gr. 8vo. . f 3.75.
- V. ALGEMEENE VOORSCHRIFTEN omtrent het TIRILLEREN en DEFFE-
REN der korpsen Infanterie, door Z. K. EN BEN KOMMISSARIS-GE-
NERAAL VAN OORLOG, met uitslaande muziek voor de Hoornbla-
zers, in kl. 8vo. . f 0.40.
- VI. L. E. BOSCH, de WILLEMS-KAZERNE, Voorheen de WITTEVROUWE
ABDY, te Utrecht, strekkende tot eene bijdrage van de geschie-
denis dier stad, en den aldaar gealotenen vrede in het jaar 1716,
met de naauwkenrige afbeelding der Kazerne, alsmede van de Wit-
tevrouw Kerk en een gedeelte van het Klooster, gr. 8vo. f 1.20.
Daar dit werkje vele, weinig bekende, geschiedkundige bij-
zonderheden omtrent het strijten van den Utrechtschen vrede
bevat, kan dit den beminnaren der Vaderlandsche Geschie-
denis niet dan welkom zijn.

** Dezer dagen zijn bij C. A. THIEME, te Arnhem, wederom
van de pers gekomen, en alom verzonden:

- I. De Staatsgeschiedenis van Indië, van 1784 tot 1823. Naar het
Engelsch van den Generaal-Majoor Sir JOHN MALCOLM, door 10
MALDEN MALCOLM, 1ste deel, voorheen Secretaris te Palembang op
Sumatra, 1ste deel, gr. 8vo. . f 1.20.
- II. De Geschiedenis der Indië, 1ste deel, door J. de Vries, gr. 8vo.
de stuk; door J. de Vries, 1ste deel, gr. 8vo. . f 1.20.
- III. W. GOEDE's Manier van Katechiseren, door hem zelve beschre-
ven, en met een aantal uitgewerkte Katechisatiën verrijkt. Eene
handleiding voor jonge leeraars en onderwijzers in de Godsdienst,
van allerlei Kerkgenootschappen . f 3-75
- IV. De drie Kruiswegen des jeugdigen levens. Een Geschenk voor
Jongelingen en Jonge Dochters. Op velin papier, in kartonnen
band . f 2-50
- V. F. S. ALEXANDER, Verhandeling over het afwisselend algemeen
Ziekte-Karakter en de daarop gebouwde wijziging in de Genees-
kundige behandeling. — Bekroond door de provinciale Commis-
sie van Geneeskundig onderzoek en toezigt in Gelderland, gr. 8vo.
1ste stuk . f 1-70
- VI. F. HOEKSTRA, Zedelijke en Godsdienstige Vertoogen, in
Stukjes . f 2-50
- VII. Wederlegging der Verhandeling over de verantwoordelijkheid
der Ministers, volgens het Nederlandsch Staatsregt . f 0-75